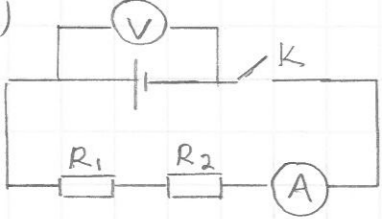

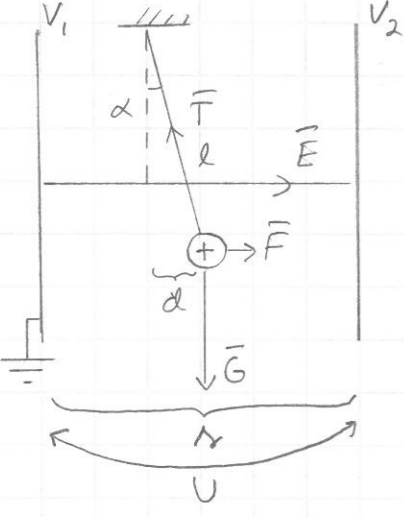
5. a) % ; $F = \frac{Q_1 Q_2}{\epsilon_n r^2}$, $\epsilon_n(\text{lassi}) = 7$; lassi on eriste ja siinä kapakitu-
van sähköisen polarisoinnin takia sähkövarauksen muodos-
tama sähkökenttä heikkenee jolloin Coulombin voima heikkenee
- b) % ; Kirchhoffin 2. laki : $\sum \Delta V = 0$ suljetussa virtapiirissä
- c) V ; $R = \rho \frac{l}{A} \Rightarrow A$ kasvaa $\rightarrow R$ pienenee
- d) V ; $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_n} > \frac{1}{R_i} \Rightarrow R < R_i$ eli R on pienempi kuin
jokaisen yksittäisen vastuksen resistanssi
- e) V ; Oikosulussa ulkoinen resistanssi $R = 0 \Rightarrow U = E - R_s I = 0 \Rightarrow I = \frac{E}{R_s}$
- f) V ; johteen sisällä $\vec{E} = \vec{0}$, eristeen sisällä $E_e = \frac{E_{ulk.}}{\epsilon_n}$

6. a) K auki : $U_1 = 4,15 \text{ V}$
K kiinni : $U_2 = 3,96 \text{ V}$, $I = 120 \text{ mA}$
 $R_1 = 29 \Omega$

b) K auki : $E = U_1 = 4,15 \text{ V}$

K kiinni : Kirchhoffin 2. laki : $\sum \Delta V = U_2 - R_1 I - R_2 I = 0$
 $\Rightarrow R_2 = \frac{U_2 - R_1 I}{I} = \frac{3,96 \text{ V} - 29 \Omega \cdot 0,12 \text{ A}}{0,12 \text{ A}} = 4,0 \Omega$

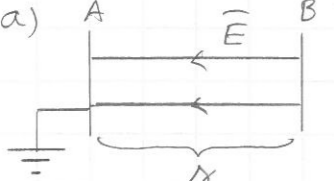
c) $U_2 = E - R_s I \Rightarrow R_s = \frac{E - U_2}{I} = \frac{4,15 \text{ V} - 3,96 \text{ V}}{0,12 \text{ A}} \approx 1,58333 \Omega \approx 1,6 \Omega$

7. $m = 3,0 \text{ g}$; $Q = +3,75 \mu\text{C}$; $l = 41 \text{ cm}$; $d = 6,0 \text{ cm}$
 $r = 23 \text{ cm}$
 $\sin \alpha = \frac{d}{l} = \frac{6,0 \text{ cm}}{41 \text{ cm}} \Rightarrow \alpha = 8,415^\circ$

Pallo on tasapainossa : $\sum \vec{F} = \vec{T} + \vec{F} + \vec{G} = \vec{0}$
 $\Rightarrow$ voimat muodostavat kolmion

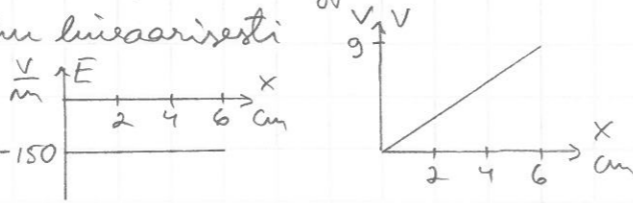
$\tan \alpha = \frac{F}{G} = \frac{QE}{mg}$, $\frac{mg}{Q}$
 $\Rightarrow E = \frac{mg \tan \alpha}{Q} = \frac{3,0 \cdot 10^{-3} \text{ kg} \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \cdot \tan 8,415^\circ}{3,75 \cdot 10^{-6} \text{ C}}$
 $\approx 1160,99 \frac{\text{N}}{\text{C}} \approx 1,2 \frac{\text{kN}}{\text{C}}$

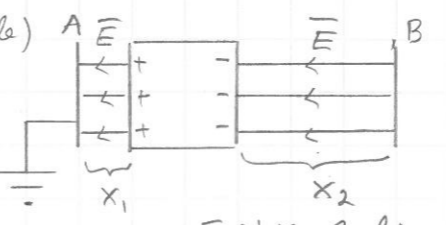
$U = r E = 0,23 \text{ m} \cdot 1160,99 \frac{\text{V}}{\text{m}} \approx 267,027 \text{ V} \approx 270 \text{ V}$
 $U = V_1 - V_2 \Rightarrow V_2 = V_1 - U \approx 0 \text{ V} - 270 \text{ V} = -270 \text{ V}$

8. a) $V_A = 0 \text{ V}$, $V_B = 9,0 \text{ V}$, $r = 0,060 \text{ m}$

lauff ovat yhdensuuntaiset $\Rightarrow$ levyjen välissä $\vec{E}$ on
vakio ja V muuttuu lineaarisesti

$E = \frac{U_{BA}}{r} = \frac{9,0 \text{ V}}{0,060 \text{ m}} = 150 \frac{\text{V}}{\text{m}}$
 $\vec{E}$ negatiiv. x-akselin suuntaan $\rightarrow E < 0$

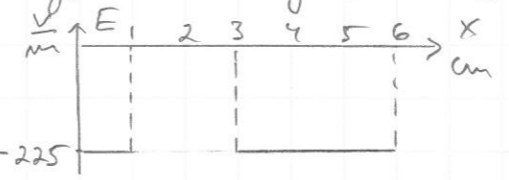

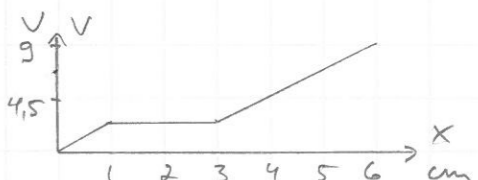
b) johdeosassa tapahtuu sähkövarauksen
jakaantumisen eli induenssi. Tällöin suori-
levyn sisällä $\vec{E} = \vec{0}$ ja V vakio. Levyjen ulko-
puolella on oltava niin voimakas $\vec{E}$ -kenttä
että $U_{BA} = 9,0 \text{ V}$

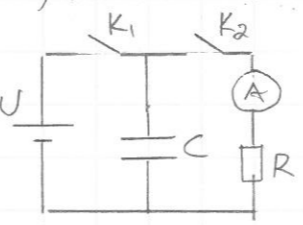
$E = -\frac{U_{BA}}{x_1 + x_2} = -\frac{9,0 \text{ V}}{0,010 \text{ m} + 0,030 \text{ m}} = -225 \frac{\text{V}}{\text{m}}$

$V(1 \text{ cm}) = -E x_1 = 225 \frac{\text{V}}{\text{m}} \cdot 0,01 \text{ m} = 2,25 \text{ V} = V(3 \text{ cm})$

johteen ulkopuolella $\vec{E}$ vakio $\Rightarrow V$ muuttuu lineaarisesti

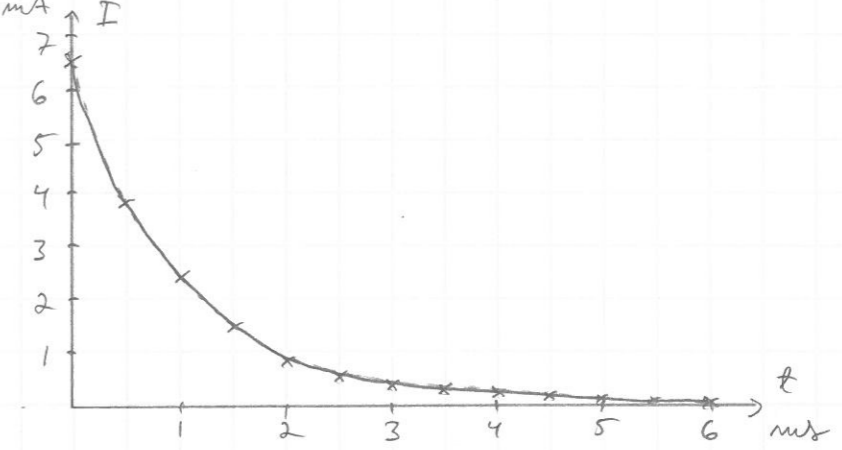

9. a) $U = 12,0 \text{ V}$

lataus { K_1 kiinni
 K_2 auki

purku { K_1 auki
 K_2 kiinni

Purkamisen alussa kondensattorin varaus on suurimmillaan ja jännite $U = 12,0 \text{ V}$, Tällöin sähkövirta $I = \frac{U}{R}$ on suurimmillaan.

Purautuksessa kondensattorin varaus ja siten myös jännite pienenee. Tällöin myös purautumisvirta I pienenee kääntäen mukaisesti.

c) $Q = I t$, joten vastuksen kautta kulkenut varaus ja siten myös kon-
densattorin varaus ennen purkamista on $I = I(t)$ -kääntäen alle
jäävä pinta-ala.

Geogebra : $Q = 6,46193 \text{ mA} \cdot \text{mA} = 6,46193 \cdot 10^{-3} \cdot 10^{-3} \text{ As}$
 $= 6,46193 \cdot 10^{-6} \text{ C} = 6,5 \mu\text{C}$

d) Ennen purkamista : $Q = CU$
 $\Rightarrow C = \frac{Q}{U} = \frac{6,46193 \cdot 10^{-6} \text{ C}}{12,0 \text{ V}} \approx 0,539556 \cdot 10^{-6} \text{ F} \approx 0,54 \mu\text{F}$

Purkamisen alussa $U = 12,0 \text{ V}$ ja $I = 6,5 \text{ mA}$

$U = R I \Rightarrow R = \frac{U}{I} = \frac{12,0 \text{ V}}{6,5 \cdot 10^{-3} \text{ A}} \approx 1846,15 \Omega \approx 1,8 \text{ k}\Omega$